133

KAZALIŠNA BIBLIOTEKA

BROJ 4.

LJUBI SLOBODU

VESELA IGRA U JEDNOM ČINU

(SA 3 LICA)

Udruženje kazališnih
dobrovoljaca
-SUSAK-

TISAK I NAKLADA ST. KUGLI, KNJIŽARA KRALJEV. SVEUČILIŠTA
I JUGOSLAVENSKE AKADEMIJE, ZAGREB, ILICA 30

Br. 2113

12187

KNJIŽARA ST. KUGLI, ZAGREB, ILICA BR. 30.

Kazališna biblioteka:

Br.. 1. **Bračna bura.** Šala u jednom činu (br. 241.) Cijena D 8.—
Br. 2. **Romanić J., Mir ili okovi.** Vesela igra u jednom činu (br. 2111.) Cijena D —.—
Br 3. **Romanić J., Za zastorom.** Vesela igra u jednom činu (br. 2112) Cijena D —.—
Br. 4. **Romanić J., Ljubi slobodu.** Vesela igra u jednom činu (br. 2113.) Cijena D —.—
Br. 5. **Romanić J., Trideset.** Vesela igra u jednom činu (br. 2114.) Cijena D —.—
Br 6. **Romanić J., Miš.** Vesela igra u jednom činu (br. 2115.) Cijena D —.—
Br. 7. **Četiri šaljive igre:** U sred noći. — Ustaške nevolje. — Hvala Bogu stol je prostrt. — Bračna ponuda dr. Praktičevića (br. 245.). Cijena D 16.—
Br. 8. **Moineaux J., On je gluh.** Šala u jednom činu (br. 1343.) Cijena D 8.—
Br. 9. **Nuitter Ch. i Derley J., Čaša čaja.** Vesela igra u jednom činu (br. 2092.). Cijena D 10.—
Br. 10. **Lange Vilko, Recept proti punicama.** Vesela igra u jednom činu (br. 281.). Cijena D 8.—
Br. 11. **Hugo Badalić-Zajc, Nikola Šubić Zrinjski.** Glazbena tragedija (br. 2009.). Cijena D 10.—
Br. 12. **Doktor Müller.** Lakrdija u jednom činu (br.) Cijena D —.—
Br. 13. **Požar u djevojačkoj školi.** (br.) Cijena D —.—
Br. 14. **Monsier Herkules.** Lakrdija u jednom činu (br.) Cijena D —.—
Br. 15. **Brisebarre i Marc-Mihel, Bengalski tigar.** Vesela igra u jednom činu (br. 243.). Cijena D 8.—

Cijene bezobvezne.

KAZALIŠNA BIBLIOTEKA
BROJ 4.

LJUBI SLOBODU

VESELA IGRA U JEDNOM ČINU

(SA 3 LICA)

PO FRANCUSKOM

PREVEO
J. ROMANIĆ

Društvo kazališnih dobrovoljaca SUŠAK

TISAK I NAKLADA KNJIŽARE ST. KUGLI, ZAGREB

„PROSVJETA"
KNJIŽARA I PAPIRNICA
JOSIP. H. AHMETOVIĆ
SUŠAK

OSOBE:

MIRKO.
LJUBICA, njegova žena.
JEDNA DJEVOJKA za sve.

Jednostavno uređena soba, napol za blagovanje, napol za posjete. Na jednoj strani uza stijenu velik divan, a na drugoj otvoren prozor. Otraga prostrt stol sa doručkom: kava, maslac i t. d.

Udruženje kazališnih
dobrovoljaca
-SUSAK-

Udruženje fašističkih dobrovoljaca ČUSAK

1. PRIZOR.

MIRKO (u spavaćem odijelu i papučama, ispružen na naslanjaču, puši cigaru. U bližnjoj sobi izbija devet sati): Izbijaj samo, izbijaj, koliko ti drago, to mi je danas svejedno. — Devet sati! Da, devet je sati. Bože moj, kad pomislim, kako sam jučer u to doba sav prestrašen zaviknuo: Ženo! Moj ogrtač! — Kamo si ga metnuo? — Ti ćeš vidjeti, da ću opet zakasniti, pa eto ti opet prigovora! — *(Smijući se).* Danas mogu da čekaju na mene, ni brige me. Ja sam sad slobodan, — slobodan kao ptica u zraku. Ah, nema prispodobe, kojom bih mogao da opišem čuvstvo slobodnog života. Kao da je nekakov silni teret spao s mene. *(Ustaje i ide naprijed).* I tu krasnu slobodu mogu samo da zahvalim mojoj tetki Anastaziji, — dobroj rođakinji, čiji mi je gubitak povrh svega olakoćen tim, što je bila razdvojena od svoje porodice, pa je zato nijesam ni vidio u životu. Sad pako, gdje sam nastupio bogatu baštinu iza te

moje tetke, ne treba više da pravim nikakovih komedija, već ću sve u skok poslati ostavku ministarstvu jadnih, htjedoh reći: javnih radnja. Sad mi ne treba njihove majušne plaćice od 1200 Din. *(Pokazuje na list, što leži na pisaćem stolu).* Tamo leži ostavka, koju ću sam odnijeti. Hvala Bogu, ipak je došlo vrijeme, da ne moram prvog u mjesecu trčati u ured bez pare u džepu, već evo lijepo mirno i ugodno gledam na prozor. *(Ide k prozoru u spavaćem odijelu, s papučama na nogama. Gleda van).* Gle, gle, kako se žure, samo da ne zakasne! Siromašni Zobić, šta su sve već bili natrpali na njega, ali badava, poštenu čovjeku ne mogu hrđe naškoditi. Kako će on sad bez mene, a tko će s njim igrati dvadeset i jedan? Ta mu je igra prešla već u krv i postala neka pravilnost kod njega. Takove pravilnosti vrijede nešto u činovničkom životu. Svi mi živimo dan na dan jednako, po nekom pravilu. Od deset do jedanaest sati čitamo novine, rešetamo politiku. Imali smo svakakvih novina. Zobić je imao svoje, Čvarkić i Zjalić svaki po jedne, a i ja sam donosio svoje. Sve političke stranke bile su zastupane. Od 11 do 12 sati radili smo marljivo, a u pol jedan odložili bi pera, te se opet razgovarali, zatim smo nekoliko časaka prije jednog sata odlazili kući. Poslije objeda trčali smo u kavanu, igrali tamo dvadeset i jedan ili biljarili, a u četiri sata sjedjeli opet svi u uredu. Bože moj, takav život nije ni najmanje naporan, naravno kako gdje, jer dok jedni rade dan i noć, trate drugi besposleno dane. Meni nije bilo zlo, to moram priznati, jer nijesam imao predstojnika, koji bi čangrizao i zapredao. Moj predstojnik pametan je čovjek, a sa takovim je lako i služiti; ali šta mi je sve to koristilo, kad nijesam bio slobodan. Sloboda je pol života. Đavao ga znao, šta je s Ljubicom, da je tako dugo nema. Valjda istom mijese kolače, po koje sam je poslao. Hvala Bogu, evo je već jednom.

2. PRIZOR.

PRIJAŠNJI I LJUBICA.

MIRKO: A gdje si tako dugo? Ja sam već gladan kao kurjak...

LJUBICA (stavi kolače na stol, a novine na stolicu): Zar ti misliš, da sam ja sama bila tamo? Bio nas je cio niz. Dok je došao red na mene, trebalo je dugo čekati. Slastičar biti, duše mi, to se isplaćuje. *(Donese mali*

stol i stavi ga naprijed). A šta vidim, ti si još u spavaćem odijelu.

MIRKO: Još? Valja ti, Ljubice moja, znati, da je spavaće odijelo znak slobodnog života. Ja ga ne svlačim više, već kad mi se prohtjedne u šetnju.

LJUBICA: Hajde sad brže k jelu, dok je toplo!

MIRKO: O, s drage volje! Ah, kako lijepo miriše ta pita, a još bolje gurabije!

LJUBICA: Ako si i čekao, barem ćeš biti zadovoljan.

MIRKO: Ne fali, kao Lizino oko. Nu ja držim, da odsad ne će više trebati da ideš sama po stvari.

LJUBICA: O, i ja se tomu veselim! Još danas očekujem djevojku, koju mi je slastičarka preporučila, te će je poslati. Kako mi je rekla, djevojka će biti dobra.

MIRKO: Bog bi dao, da dobiješ, jer danas se cio svijet tuži na služinčad. Svaki veli, da je nemarna, neposlušna i nepovjerljiva. Ako dođe, daj joj odmah moju ostavku, neka je odnese, a daj joj i koju gurabiju.

LJUBICA: Kako vidim, danas ti je dobar tek?

MIRKO: Zrak slobode, a taj više vrijedi zdravlju, nego onaj na ladanju ili u gorama. Uostalom, ako Bog da, nauživat ćemo se ljetos gorskog ili morskog zraka. Sredstva nam dopuštaju.

LJUBICA: Naša sredstva? Ne pucaj preko brda. Od 3000 Din. godišnjih kamata ne možeš igrati na glavi, kako ti misliš. Tim dokazuješ, da se nijesi nikad brinuo za kućno gospodarstvo. Valja nam i sada štedjeti. Tko štedi, mnogo vrijedi.

MIRKO: Pa mi smo s polovicom tih novaca izlazili, pa zašto ne bi sad?

LJUBICA: Dobro izlazili! Gladni ni goli nijesmo bili, ali dosta smo oskudijevali.

MIRKO: Dobro. Ako sa 3.000 Din ne možemo daleko da skačemo, moći ćemo ipak da probavimo koje vrijeme u Kraljevici ili u Opatiji.

LJUBICA: A šta ti je toliko do Primorja?

MIRKO: Mnogo. Moj predstojnik provodi svake godine tri nedjelje dana u Kraljevici i Opatiji i pripovijeda o tim mjestima čudesa, ali u takovoj formi, da iz svake riječi proviruje ruganje. E, moji dragi, od vas ne će nikad ni jedan zaviriti onamo. To će toliko reći:

Vi, kukavci, nemate sredstava. Pa baš zato želio bih da mu se tamo pokažem kao slobodan čovjek, pogotovo kad mogu da mu podrežem lažljivo hvalisanje.

LJUBICA: Ti već sviraš u sviralu, koja je još na vrbi. Reci mi prije svega, šta si nakanio danas?

MIRKO: Štogod hoćeš, lako je, kad je čovjek slobodan i ima izbor po volji. Najprije ću da čitam moje novine. Jesi li ih donijela?

LJUBICA: Tamo leže na stolici.

MIRKO: Eh, da sam sad još u uredu, imao bih novine i onih drugih... kojekakvih šest listova. Moja draga, šta misliš, mi smo imali svaki dan šest novina! Tu se je dalo debatirati o komešanju raznih stranaka. Svaka mnogo prigovara, a ni jedna ništa ne stvara. Veoma zanimljivo!

LJUBICA: A sad, kad pročitaš svoje jedne novine?

MIRKO: Kad pročitam moje jedne jedine novine, — što dugo trajati ne će...

LJUBICA: Onda ćeš zijevati od dosade, kao goluždravi vrabac, kad je gladan.

MIRKO: Šta, ja ću se zar dosađivati! Toga nema. Čovjek, koji živi bez brige, nalazi brzo zabave. Uzet ću štap, pa se prošetati gradom i perivojem...

LJUBICA: S tim si brzo gotov. A šta onda?

MIRKO: Istina! Ja brzo idem, kao kakav detektiv. Kako bi bilo, da se izvezemo kamo na ladanje?

LJUBICA: Lijepo bi bilo, ali se ne može!

MIRKO: A zašto?

LJUBICA: Danas sam se obećala Marti, ona me željno očekuje, onda moram da posjetim tvoju zubatu tetku, znaš, da je bolesna, pa ako ne dođem, onda jao i pomagaj. Kad odem od nje, moram k mojoj švalji, da vidim, šta je s mojom haljinom, a zatim kitničarki, da kupim novi nakit za moj šešir, onda će opet dobar biti koji mjesec. Na povratku kući želim da pozovem tapetara, neka malo ljepše uredi našu spavaću sobu, a da ti kažem, treba da nabavim još i mnogo drugih stvari, dakle...

MIRKO: Stani, za Boga! Ta to ti je cijela litanija, toliko odmah najednom.

LJUBICA: No...

MIRKO: Ništa drugo, nego dosta je. Tvoj verkl kad zaigra, ne zna da prestane, kao ni pastir u svoju frulu. Ne možeš, pa dosta!

LJUBICA: Ta moram ti sve kazati.

MIRKO: Hvala, ne treba da sve znam.

LJUBICA: Vi si muževi utvarate, da vaše žene ništa ne rade, već samo pred ogledalom sjede kao lutke, ali se varate. Mi imamo...

MIRKO: Dosta, dosta. Hoću samo da ti kažem, da ne znam, šta bih onda sâm započeo. Da šalabazam, kao ludi Joja, to nije za mene. Da sam bar u uredu, igrao bih dvadeset i jedan sa Zobićem.

LJUBICA: Pa zašto ne ideš u ured?

MIRKO: Zar ja?

LJUBICA: Ti, da!

MIRKO: Ja sam postao slobodan čovjek, koji ne treba ureda. Čuj, ja znam, da ću se cio dan, ovako živeći, dugočasiti, ali i to mi je milije, nego se u uredu zabavljati i u zabavi kao zec vazda ćuliti uši i prisluškivati, da li tko ne dolazi. Toga sam već sit, kao Čika Simo babine prodike. Ja sam već takav, ne dam se okretati kao stara kabanica... *(Čuje, da netko dolazi).* Netko zvoni na vratima!

LJUBICA: Odmah ću otvoriti. *(Odlazi).*

MIRKO (jedan čas sâm): Siromah Zobić! ja mu danas sigurno falim. E, i on meni fali, kao vračari karte. Ali radi njega da idem opet u ured, da izgubim svoju slobodu, to ne ću, ma trgovao paprikom kao stari Panto!

3. PRIZOR.

MIRKO. LJUBICA vodi u sobu mladu, ukusno odjevenu djevojku.

LJUBICA (djevojci): Hodite samo unutra. Dragi Mirko, to je ona djevojka, o kojoj sam ti rekla, da je očekujem.

MIRKO (čudi se elegantnomu izgledu djevojčinu): Tako, dakle je to? Razgovaraj se s njom, dok se ja ne preobučem.

4. PRIZOR.

PRIJAŠNJI OSIM MIRKA.

LJUBICA (sjedne): Vi ste mi preporučeni od slastičarke.

DJEVOJKA (sjedne i bez ponude): Jest, od gospođe slastičarke.

LJUBICA: Znate li moje zahtjeve i uvjete? U početku dat ću vam 8 dinara.

Udruženje kanalisanih dobrovoljaca -SUSAK-

DJEVOJKA. To je vrlo malo... jedva dostaje za moju kitničarku... Meni je rečeno, da su milostiva i gospodin već stariji ljudi, pa zato sam se odvažila da prihvatim vaš poziv, a sad vidim, da su mladi. *(Vadi iz žepa notes i čita).* Gospodin je mali činovnik u ministarstvu javnih radnja... jednostavan i miroljubiv čovjek, koji ne bi pogazio ni mrava, baštinio je lijep imetak od tetke, a milostiva je gospođa vrlo dobro odgojena i dobra gazdarica.

LJUBICA (oštro): Kako vas volja!

DJEVOJKA: Milostiva gospođo, možete zamisliti, da i mi propitkujemo prije nego pođemo kamo u službu. I to znam, da prije mene nijeste držali djevojku, — dakako, — nije se moglo, — meni je to dosta neugodno. No ja se nadam, da ćete, milostiva, biti razboriti. Da vam iskreno kažem, ja ne trpim špijonaže, niti da pazite na mene. Ja sam naučena na svemoguće obzire, jer dosad sam služila samo u gospodskim kućama, gdje se ne pazi na družinu, šta radi. Uostalom, evo mojih svjedočaba.

LJUBICA (pregledavajući svjedodžbe): Veoma su dobre, ali te osobe...

DJEVOJKA (nadovezujući): Nepoznate su milostivoj? Ali su otmeni ljudi.

LJUBICA: Ja ću se doskora upoznati s njima.

DJEVOJKA: Bit će mi drago.

LJUBICA: Znate li vi šiti?

DJEVOJKA: Ne, milostiva. Ja sam djevojka za sve, ali nijesam švalja.

LJUBICA: A znate li prati i gladiti rubeninu?

DJEVOJKA: To nije posao za mene.

LJUBICA: A znate li ribati?

DJEVOJKA: Taj mi je posao zabranio moj liječnik. Bila bih vam veoma zahvalna, kad bi za proste poslove uzeli još kakovu djevojku, na pr. za čišćenje soba, pranje i glačanje rubenine, prašenje sagova i nareda, jer svi mi ti poslovi škode, a osobito čišćenje obuće naporno je za mene.

LJUBICA: Šta, zar i čišćenje obuće?

DJEVOJKA: Oprostite, milostiva, nijesam stvorena za takav posao, jer ja sam djevojka...

LJUBICA: Za sve, — ah, tako! Vi ste dakle djevojka za — ništa!

DJEVOJKA: Vi mislite, milostiva, da se za 8 D... Da mi nije moj liječnik savjetovao, da odem u mirnu kuću...

LJUBICA (za se): Ova počinje da biva sve zanimljivija. Hvata me već smijeh. Je li to sve, što imate da me pitate?

DJEVOJKA: Još bih vas upitala to, da li me smije posjećivati moj bratić, koji je ovdje kapral?

LJUBICA: To ne, u mom stanu ne trpim takovih sastanaka.

DJEVOJKA: Oh, milostiva, to je najveća nesreća za mene.

LJUBICA: Ne mogu dopustiti. Sad nemate ništa više?

DJEVOJKA: Po prilici nemam... ili bolje da reknem, još jedno. Htjela sam još da upitam, imate li, milostiva, djece?

LJUBICA: Zasad nemam.

DJEVOJKA: No, to je dobro, jako dobro. Samo ako bi se vi, milostiva, jednom predomislili, — ja ne mislim, da bi meni za volju... onda bih molila, da me pravodobno obavijestite, — jer ja ne trpim djece.

LJUBICA: Vi ste dakle kao mnogi kućegospodar. Dobro da znam. Je li to sve zasad?

DJEVOJKA: Još nije. Ja bih vas molila, milostiva, da točno označite vrijeme, kada se jede i šta se kuha.

LJUBICA: Zašto?

DJEVOJKA: Slab mi je želudac, pa mi je stalo do toga... Ja ne tražim bogzna kakva jela, zadovoljna sam ma čim, samo moram da imam svaki dan juhu i dva tri komadića pečenke, a onda jedem sve drugo. Najrađe jedem divljači.

LJUBICA: Hm, tako! U koje ćemo doba jesti, ne mogu vam uz najbolju volju označiti, jer naše su se okolnosti promijenile, možda će se promijeniti dakle i dosadanji običaj.

DJEVOJKA: To je neugodno, no...

LJUBICA: Što se tiče samih jela, o tom vam također ne mogu obećati ništa izvjesno, ali mi ćemo svakako jesti ona jela, koja nam se svide i najbolje u tek idu. Uostalom, moj je muž predao svoju ostavku.

DJEVOJKA (živahno): Šta; gospodin je predao ostavku?

LJUBICA: Jest.

DJEVOJKA: Ostavku, da istupa iz državne službe?...

LJUBICA: Naravno. A zašto se čudite tomu?

DJEVOJKA: Znate, milostiva, to mijenja stvar.

LJUBICA (začuđena): A zašto?

DJEVOJKA: Ja ne znam, bih li stupila u kuću, gdje je gospodar bez zanimanja.

LJUBICA: Tako?

DJEVOJKA: Jest, milostiva. To je preopasno. Ja sam poštena djevojka, pa kako sam u takovom slučaju već jednom nastradala, valja mi biti opreznom. Molim vas, da mi date jedan sat za promišljanje, onda ću opet doći. *(Hoće da ode).*

LJUBICA: Ne bi li mogli sad, tu preko puta, predati ovaj list u ministarstvu?

DJEVOJKA (uzme list): S drage volje, milostiva. *(Na polasku).* Da li ću stupiti u vašu službu, to je još pitanje. *(Ode).*

5. PRIZOR.

LJUBICA SAMA.

Čudna djevojka, ovu su sigurno izlegle svrake. Je li čovjek vidio išta takovo? Pa ta hoće da služi! Ha! ha! ha! A šta govorim, možda ima još gorih. Čudo, da nije pitala, ima li svoju sobu i u njoj glasovir. *(Oponaša djevojku).* »Ja ne znam, bih li stupila u kuću, gdje je gospodar bez zanimanja, jer to je preopasno.« — Budala ohola!... Ne, ne, to nije pravi izraz. Mnogo ima istine u tom,

što je rekla. Skoro se bojim pomisliti na to. A ona mi to kaže u lice bez ikakvog okolišanja. *(Tiho).* Ja sam već i sama mislila isto tako. Čisto mi je neugodno u duši, što mi takova osoba kaže u lice, gdje sam posve uvjerena, da je moguće. E, vrag ne spava! Ah, ne ću da mislim o tom. Zar da radi traljave ludorije ne dam mojemu mužu, da uživa slobodu? Ta on je puka dobrota, kako je sama djevojka rekla. Istina, ali je slab, a besposlenost je zao savjetnik. Da će se dosađivati, za to sam sigurna. Ja ga poznajem. Pri svem njegovom znanju, nije on čovjek, koji bi si znao naći posla. Njemu mora netko da zapovijeda. Ono što mora, to točno vrši. Ako mnogi i prigovaraju uredskomu životu, ipak je najkorisniji i najbolji, kao za vojnika propisana strogost. — Ali kako da mu to dokažem? Mirko je dobar, ali sebičan kao i svi muškarci. Da ima isto mišljenje sa ženom, da — to mu se čini... kako da kažem? sramotom? Ne, to bi bilo malo preoštro, — t. j. bolje da reknem — umanjio bi se njegov autoritet. Kad bih kakogod mogla, a da on to ne opazi... O vi muškarci, vi se tužite na nas, da ljubimo stranputice? A tko je kriv? Ta vi nam ne dozvoljavate, da vam

dajemo dobre savjete, — onda moramo da vas silimo, da vam ih narivavamo, t. j. da vas kljukamo njima, kao guske kukuruzom.

6. PRIZOR.

LJUBICA I MIRKO.

MIRKO: No, jesi li primila onu djevojku?

LJUBICA: Nijesam, još nijesam. To ti je čorbine čorbe čorba. To je moderni praporac sluškinja. Ja već vidim, kako zahtijeva, da joj donesem kavu u postelju.

MIRKO: Tako?

LJUBICA: Djevojka za sve, — ništa.

MIRKO: Zaista, danas nema sluškinja! To su samo cifrašice, oblizije i zanovetalice, koje mi baš badava plaćamo. Gospođice loncogrebe.

LJUBICA: To je najveće zlo, koje se u kući mora trpjeti i kojemu nema lijeka.

MIRKO: Na žalost. Ah, kad bih ja imao da zapovijedam! No, draga Ljubice, sad sam gotov za šetnju, ali tako mi kozje brade, ne znam, kamo bih. Hajde sa mnom, Ljubice!

LJUBICA: Veoma bih rado s tobom, ali promisli, dragi Mirko, šta sve moram da obavim.

MIRKO: Dobro, onda idem sam, ali kamo, na koju stranu?

LJUBICA: Oh, kako te žalim, dragane, što si u neprilici! Ako tako bude svaki dan...?

MIRKO: Ne će. Vidiš, najbolje stvari mora čovjek da nauči. A sloboda, koja je najveće blago na zemlji...

LJUBICA (okrene se napol).

MIRKO: No, šta kažeš ti?

LJUBICA: Ja? Ništa, moj dragi prijane. Ti veliš, da je sloboda najveće blago na zemlji. Kako bih ja mogla prigovoriti tako neoborivoj istini?

MIRKO: Ona je kao svjetlost...

LJUBICA: Ah, dakle i svjetlost je najveće blago na zemlji?

MIRKO: Nije, ali pomisli jednom, da si slijepa...

LJUBICA: Moj dragi Mirko, kad bih ja bila slijepa, onda ne bih vidjela.

MIRKO: To je istina, ali ja sam htio da reknem: Gledaj samo slijepca, kojemu se je

vratio vid. Zar bi ga odmah postavili na potpuno svijetlo? Ne, zar nije istina? On mora istom malo po malo da se privikava na svjetlost sunčanu. Vidiš dakle, sloboda je kao sunce, čovjek mora na nju istom da se priuči. Možda valja da je malo po malo uživa.

LJUBICA: Prispodoba je dobra.

MIRKO: Uostalom, gdje prestaje ropstvo? Gdje se počinje sloboda? To su pitanja...

LJUBICA: Svakako, to su pitanja.

MIRKO: Tako je bio ured za mene...

LJUBICA: Šta, ropstvo?

MIRKO: Ah, nije! To sam si baš čas prije rekao sâm, kad sam se oblačio. Ne, to nije bilo nikakovo ropstvo. Ono nekoliko sati rada, koji su bili još isprekidani čitanjem novina i igranjem nekolikih partija dvadeset i jedan, to se zaista ne može nazvati ropstvom ni naporom. To je bilo jednostavno mirno poslovanje.

LJUBICA: Ali, Mirko, čemu to sve?

MIRKO: Čemu? Ničemu. Ja samo brbljam, a to je sve. *(Stanka).* Nešto mi je duhnulo na pamet. Znaš li, kamo sam nakanio da se odšetam? Daj pogodi!

LJUBICA: U kavanu?

MIRKO: Ne.

LJUBICA: U botanički vrt, da se zabavljaš s rodama?

MIRKO: Ne.

LJUBICA: No, kamo onda...?

MIRKO: To ne možeš nikako pogoditi.

LJUBICA (brzo): Možda u ured?

MIRKO: A zašto ne bih u ured? Bože moj, zašto ne bih! Ne radi sebe, nego baš radi siromašnog Zobića, koji sad nikog nema, s kim bi igrao dvadeset i jedan. *(Stanka).* Ti ne veliš ništa?

LJUBICA: A šta bih ja mogla reći, dragi Mirko? Ti si slobodan. Ja nijesam danas ni zamisliti mogla, da bi ti pošao u ured...

MIRKO: Žao mi je siromašnog Zobića, i samo radi njega. Sad je baš podne i vrijeme, kad bi mogli da odigramo koju partiju dvadeset i jedan... da se siromak... ti razumiješ?

LJUBICA: O, razumijem.

MIRKO: Zbogom dakle. *(Pođe u pozadinu, onda stane, kao da premišlja, i vrati se natrag).* Reci mi, Ljubice...

LJUBICA: Šta, dragi Mirko?

MIRKO (malo zbunjen): Vidiš, draga Ljubice, ja sam baš sad mislio: reci mi, što želiš, ali ured ima svojih ugodnosti. Znaš, ipak je dobro, da čovjek ima kakav redoviti posao, koji nije prenaporan, a odbija svaku dugočasnost. A baš nije ni lijepo, da se čovjek svaki dan pita: šta ćeš danas započeti? Zar da postanem prezrena lijenčina? Zar da živim samo o tuđoj muci?

LJUBICA (za se): Taj se brzo predomislio.

MIRKO: Hm, ali moja ostavka...

LJUBICA: Ta je otišla, dala sam je djevojci, neka je odnese.

MIRKO: Oh, oh, ali da je još tu...

LJUBICA: Zar je ne bi mogao zaiskati natrag?

MIRKO: To ne, to ja ne bih nipošto učinio. Izgledalo bi, kao da sam kakav vjetrenjak. Ako nijesi još poslala, onda je nešto drugo. Reci mi, jesi li posve sigurna, da je ostavka već odnesena onamo?

LJUBICA: Na žalost, jesam. Već sam ti rekla, da sam je poslala po djevojci... Eto je, baš dolazi.

7. PRIZOR.

PRIJAŠNJI I DJEVOJKA.

DJEVOJKA: Ja sam, gospođo! Ja sam promislila, evo me. Ako hoćete, možemo zajedno pokušati...

LJUBICA: Dobro, ali prije svega vas pitam: jeste li odnijeli onaj list, što sam vam uručila?

DJEVOJKA: Ah, onaj list?

MIRKO: Da, da, onaj list?

DJEVOJKA: Oh Bože, samo me nemojte odmah pojesti, gospodine! Onaj list... odnijela sam, ali ga nijesam sama odnijela.

LJUBICA: Recite jasno, šta je s listom?

MIRKO (nestrpljivo): Jasno! Jasno!

DJEVOJKA: Stvar je ova. Pošto sam odlučila da stupim k vama... na pokus, je li?... Jer ako mi se baš ne bi svidjelo...

LJUBICA: Da, da, tako mislim i ja...

DJEVOJKA: Na to imate i vi pravo.

LJUBICA: Vi ste predobri.

MIRKO (sve uzrujaniji): Ali list! list!

DJEVOJKA: Milostivi gospodine, vi ste odviše živahni. Ja ne znam, da li bih se mogla priučiti na to. Ja sam dakle rekla, da sam odlučila stupiti k vama, i u to mi palo na um, da sam među ženama i iz prijaznosti mogla pristati, da odnesem list; ali od onoga trena, kad stojim u gospođinoj službi, nije mi to bilo moguće.

LJUBICA: Ja vas ne razumijem.

DJEVOJKA: Mi nijesmo ništa razgovarale o komisijama. Ja sam djevojka za sve, ali nijesam listonoša.

MIRKO: No, a list?

DJEVOJKA: Kad sam prošla kraj piljarice Rezike, kojoj je muž služnik, zamolila sam je, neka mi ga pošalje. Muž joj nije bio kod kuće, ali će doći.

MIRKO: A list?

DJEVOJKA (izvuče ga iz džepa): Za Boga, ta evo ga. Ali molim vas, gospodine, da sa mnom ne govorite tako oštro, jer sam jako nervozna.

MIRKO (ne pazi na djevojčine riječi): Tu je, evo ga opet. Ah, Ljubice, ala sam sretan! *(Zagrli ženu).*

DJEVOJKA (kao da bi da ode): Ako možda smetam...

MIRKO: Ni malo! Evo vam dinar!

DJEVOJKA: To je kapara?

MIRKO: Nije, to vam je nagrada, što nijeste predali list.

DJEVOJKA (začuđena): Ah! *(Za se).* Ovdje se lako zaslužuje novac; to je masna kuća. *(Glasno).* Ako, milostivi gospodine, imate još takovih komisija za mene...?

MIRKO: Vidjet ćemo. Dakle zbogom, draga moja Ljubice, ja idem u ured.

DJEVOJKA: U ured? Nijeste dakle dali ostavku?

MIRKO (nešto nestrpljivo): Nijesam. A šta vas je briga za to?

DJEVOJKA: O, i te kako, milostivi gospodine. No sad sam posve pripravna, da stupim u vašu službu.

MIRKO: Ah. *(Za se).* Čudne li kreštelice!

LJUBICA (djevojci, koja stoji naprijed, dočim Mirko oblači kaput): Ne treba da govorite mojemu suprugu, da ste već nastradali u prijašnjoj kojoj službi. Muževe ne treba navoditi na zločeste misli.

DJEVOJKA: Doista i... Dakle ćete me pridržati, milostiva?

LJUBICA: Na pokus. *(Za se).* Ja ću je već naučiti, kako se služi, a jesti će ono, što ja hoću. Istjerat ću joj crva iz glave.

MIRKO (spreman na odlazak): Za Boga, već je kasno. Sigurno ću dobiti po nosu, — ali mi je svejedno. Moja su sredstva danas drugačija. *(Pođe, ali se vrati natrag).* Reci mi, draga Ljubice, da li se ne srdiš?

LJUBICA: Ni malo, samo kad je tebi po volji.

MIRKO (zagrli je): Oh, ta ti si zlatna i izvrsna žena! Do viđenja, do viđenja! Ala će se siromah Zobić veseliti! Lijepi moj ured! *(Brzo ode).*

ZASTOR PADA.

Udruženje kazalisnih dobrovoljaca
SUSAK

KNJIŽARA ST. KUGLI, ZAGREB, ILICA 30

Br. 16. **Urarov šešir.** Vesela igra u jednom činu (br.) Cijena D —.—

Br. 17. **U kućnoj haljini.** Brbljanje u jednom činu (br.) Cijena D —.—

Br. 18. **U vlastitoj zamci.** Lakrdija u 1 činu (br.) Cijena D —.—

Br. 19. **Görlitz Dragutin, Prvi objed.** Vesela igra u jednom činu (br. 257.). Cijena D 10.—

Br. 20. **Pieron E. i Safferier Ad., Sredstvo proti kućnom prijatelju.** Vesela igra u jednom činu (br. 311.). Cijena D 8.—

Br. 21. **Hertwig Robert, Novi Romeo.** Lakrdija u jednom činu (br. 263.) Cijena D 8.—

Br. 22. **Opasan posjet.** Lakrdija u 1 činu (br.) Cijena D —.—

Br. 23. **Ja ću pozvati majora.** Lakrdija u jednom činu (br.) Cijena D —.—

Br. 24. **Čitanje kod kućne čuvarice.** Lakrdija u jednom činu (br.) Cijena D —.—

Br. 25. **Jarosy Rudolf, Njegova Otilija.** Vesela igra u jednom činu. Zbiva se u jednoj vili blizu grada (br. 268.) Cijena D 8.—

Br. 26. **Frerking Vilko, Dražestan suprug.** Lakrdija u jednom činu (br. 252.) Cijena D 8.—

Br. 27. **Kos Nikola, Seljaci u gradu.** Izvorna šaljiva igra u dva čina. Čin se zbiva u gradu u pokladno doba (br. 1338.) Cijena D 8.—

Br. 28. **Popović Jovan S., Laža i paralaža.** Veseli igrokaz u jednom činu (br. 313.) Cijena D 5.—

Br. 29. **Elze Aleksandar, On nije ljubomoran.** Vesela igra u jednom činu (br. 251.). Cijena D 6.—

Br. 30. **Veteranac.** Slika iz života u jednom činu (br.) Cijena D —.—

Br. 31. **Milan Simeonović Nikola, Amanda.** Vesela igra u jednom činu (br. 286.) Cijena D 8.—

Cijene bezobvezne.

KNJIŽARA ST. KUGLI, ZAGREB, ILICA 30

Br. 32. **Milan Simeonović Nikola. Bez brkova.** Vesela igra u jednom činu. Događa se u jednom manjem gradu (br. 287.) Cijena D 8.—

Br. 33. **Prejac Đuro, Solo scene.** Za diletante (br. 314.). Cijena D 8.—

Br. 34. **Labiche, Nemam vremena.** Šala u jednom činu (br. 279.). Cijena D 10.—

Br. 35. **Put kroz prozor.** Šala u 1. činu (br.) Cijena D —.—

Br. 36. **Müller Hugo, U čekaonici prvoga razreda.** Vesela igra u jednom činu (br. 293.). Cijena D 8.—

Br. 37. **Rosée Adolf, Prvi ples.** Šala u jednom činu (br. 320.). Cijena D 8.—

Br. 38.-39. **Freudenreich Josip, Graničari.** Izvorni hrvatski narodni igrokaz s pjevanjem i plesom u 3 čina (br. 253.). Cijena D 10.—

Br. 40. **Bogata tetka.** Vesela igra u tri čina za mladež (br. 240.). Cijena D 8.—

Br. 41. **Milan Simeonović Nikola i F. M. Strozzi, Tko je sluga?** Izvorna đačka šala u jednom činu (br. 1339.) Cijena D 8.—

Br. 42. **U tuđini.** Gluma u šest čina za mladež (br. 1444.). Cijena D 10.—

Br. 43. **Strpljen spašen.** Igrokaz u dva čina za mladež (br. 332.). Cijena D 12.—

Br. 44. **Badnja noć.** Igrokaz za mladež (br.) Cijena D —.—

Br. 45. **Kotzebue Av., Ljetnikovac uz cestu ili nesnosni susjedi.** Pokladna pošurica u jednom činu (br. 275.). Cijena D 12.—

Br. 46. **Molière, Liječnik proti volji.** Le medecin malgre lui). Lakrdija u tri čina (br. 292.). Cijena D 6.—

Br. 47. **Kotzebue A., Dva smušenjaka.** Šala u jednom činu (br. 276.). Cijena D 6.—

Opširni ilustrovani cjenici na zahtjev badava.

KNJIŽARA ST. KUGLI, ZAGREB, ILICA 30

Br. 48. **Varjačić Ljudevit, Šest igrokaza za mladež:** Snjeguljica. — Crvenka. — Ružanka. — Božićno drvo. — Kolumbovo jaje. — Veseli đaci (br. 1312.). Cijena D 12. —

Br. 49. **Grorzan četvrt sata. — Posudjena obitelj.** (br.) Cijena D —.—

Br. 50. **Schröder Arnold, Zaboravljeni kišobran.** Šala u jednom činu (br. 325.). Cijena D 8.—

Br. 51. **Müller Hugo, Silom na zrak.** Lakrdija u jednom činu (br. 294.). Cijena D 10.—

Br. 52. **Piave F. M., Krišpin i kuma.** Fantastično šaljiva opera u tri čina. Pohvatio A. M. Bišćan (br. 1439.) Cijena D 12.—

Br. 53. **Gregorčić Vilim, Gnjavator i njegova žrtva.** Žalostna tragedija u nebrojeno mnogo činova (br. 258.). Cijena D 8.—

Br. 54. **Solieri Casare, Tombola.** Lakrdija u jednom činu. Cijena D 8.—

Br. 55. **D' Harleville Collin, Nasamario se.** Lakrdija u jednom činu (br. 262.). Cijena D 8.—

Br. 56. **Smrekar Zdenka, Na pragu novoga doba.** Dječji rodoljubni igrokaz iz ratnog doba (br. 336.). Cijena D 8.—

Br. 57. **Smrekar Zdenka, Majčina pjesma.** Dječji igrokaz u dvije slike s pjevanjem (br. 335.). Cijena D 12.—

Br. 58. **Smrekar Zdenka, Vraćaju se lastivice.** Dječji igrokaz s pjevanjem u jednoj slici (br. 337.). Cijena D 8.—

Br. 59. **Hondrey pl. Đuro, 100.000 žigosanih.** Lakrdija iz zagrebačkih mores ex anno u 3 čina (4 slike), (br. 264.). Cijena D 12.—

Br. 60. **Milan Simeonović Nikola, Organizacija prosjaka.** Šala u jednom činu. Događa se u Zagrebu. Doba sadašnje (br. 288.). Cijena D 8.—

Cijene bezobvezne.

KNJIŽARA ST. KUGLI, ZAGREB, ILICA 30

Br. 61. **Maldini Wildenheimski, barun, Tri aktovke.** Dusi. — Kritičar. — Školnik (br. 285.). Cijena D 12.—

Br. 62. **Petrović Petar, Rkač.** Drama iz narodnog ličkog života (br. 303). Cijena D 12.50

Br. 63. **Petrović Petar, Stojanda.** Slika u jednom činu (br. 306.). Cijena D 8.—

Br. 64. **Petrović Petar, Šuma. Drama u tri čina** (br. 304.). Cijena D 15.—

Br. 65. **Petrović Petar, Suza. Seoska tetralogija.** Maja. — Čako. — Seja. — Braca. Radnia se odigrava na selu. Doba sadašnje (br. 302.). Cijena D 15.—

Br. 66. **Petrović Petar, A sad — laku noć.** Vesela igra u jednom činu (br. 309.). Cijena D 8.—

Br. 67. **Petrović Petar, Njih troje.** Vesela igra u jednom činu (br. 310.). Cijena D 8.—

Br. 68. **Prejac Đuro, Provalnik.** Šala u jednom činu (br. 1220.). Cijena D 8.—

Br. 69. **Prejac Đuro, Znatiželjan tast.** Šala u jednom činu (br. 1221.). Cijena D 12.—

Br. 70. **Danko D., Cjelov u tami.** Vesela igra s predigrom i dva čina. Odigrava se u Zagrebu (br. 1266.). Cijena D 15.—

Br. 71. **Maeterlinck Maurice, Tamo unutri** (Interieur). Drama u jednom činu (br. 1236.). Cijena D 8.—

Br. 72. **Špoljar Zlatko, Tri igrokaza za djecu.** Nesretni pijetao. — Kad tate i mame nema kod kuće. — Božićni san maloga Ivice (br. 1251.). Cijena D 8.—

Br. 73. **Ogrizović-Šafranek-Kavić, Hasanaginica.** Muzička drama u tri čina (br. 1391.) Cijena D 20.—

Br. 74. **Ivakić Joza, Samoborski kolodvor.** Šala u jednom činu. Događa se u Zagrebu (br. 1695.). Cijena D 8.—

Cijene bezobvezne.

KNJIŽARA ST. KUGLI, ZAGREB, ILICA 30

Br. 75. **Dević Juraj, Muž moje žene.** Šala u jednom činu i **Izborna tuberkuloza.** lakrdija u jednom činu (br. 1810.). Cijena D 14.—

Br. 76. **Pokvareni želudac.** Šala u jednom činu (br. 1822.) Cijena D 12.—

Br. 77. **Dević Juraj, Prosac u neprilici** ili **Lilly.** Šala u jednom činu. — **Skupi šport.** Skeč u jednom činu (br. 1823.). Cijena D 12.—

Br. 78. **Dević Juraj, Kabaretni šaljivdija.** — Kupleti, šaljive pjesme i govori. Svezak I. (br. 1818.). Cijena D 15.—

Br. 79. **Dević Juraj, Kabaretni šaljivdija.** — Kupleti, šaljive pjesme i govori. II. svezak. (br. 1819.). Cijena D 15.—

Br. 80. **Dević Juraj, Kabaretni šaljivdija.** — Kupleti, šaljive pjesme i govori. Svezak III. (br. 1820.). Cijena D 15.—

Br. 81. **Petrović Petar, Poša' po vragu...** Šala u jednom činu (br. 1837.) Cijena D 8.—

Br. 82. **Petrović Petar, Napast.** Šala u jednom činu (br. 1840.) Cijena D 5.—

Br. 83. **Petrović Petar, Zimski kaput.** Šala u jednom činu (br. 1848.). Cijena D 8.—

Br. 84. **Petrović Petar, U naviljcima.** (br. 1438). Cijena Din 6.—

Br. 85. **Petrović Petar, Čizme.** (br. 1911). Cijena Din 8.—

Br. 86. **Petrović Petar, Rod.** (br. 1909). Cijena Din 8.—

Br. 87. **Petrović Petar, Mala.** (br. 1910). Cijena Din 10.—

Br. 88. **Petar Petrović, Zemlja.** (br. 1913). Slike u 3 čina. Cijena Din 25.—

Br. 89. **Petrović Petar, Duše.** Drama u tri čina (u tisku).

Br 90. **Petrović Petar, Ruška.** Drama u četiri čina iz narodnog života (u tisku).

Br. 91. **Petrović Petar, Čvor.** Šala sa sela u tri čina (br. 307). Cijena D 24.—

Br. 92. **Petrović Petar, U naviljcima.** U naviljcima. — Čizme. — Rod. — Mala (br. 1921). Cijena D 30.

Cijene bezobvezne.

KNJIŽARA ST. KUGLI, ZAGREB, ILICA 30

Br. 93. **Petrović Petar. Mi.** Uz vatru. — Pili mi. — Pred crkvom. — Poša' po vragu. — Na prelu (br. 2094.) Cijena D 20.—

Br. 94. **Petrović Petar, Uz vatru.** — **Pili mi,** (br. 2097.) Cijena D 10.—

Br. 95. **Petrović Petar, Pred crkvom.** — **Na prelu** (br. 2098.) Cijena D 10.—

Br. 96. **Vragoba D. T., Zagrebački tramway** (br. 2109.) Cijena D 8.—

Br. 97. **Freudenreich A., Na Ozlju.** Epizoda iz Zrinjsko-Frankopanske propasti u jednom činu (br. 2110.) Cijena D 8.—

Zbirka se nastavlja.

Cijene bezobvezne.